

[H. P. Johansen.]

altsaa de 500 000 Kr., der er drøftet saa meget her. Endvidere vil jeg gerne spørge den ærede Ordfører om, hvordan det skal begrundes, at Venstre her paa Rigsdagen henvinder disse Spørgsmaal til rolig og saglig Drøftelse i det kirkelige Udvalg, men at Venstres Rigsdagsmænd alligevel bruger dem til partipolitisk Agitation ude i Befolkningen, før det kirkelige Udvalg har sluttet sine Overvejelser og afgivet Betænkning. Jeg synes, at Landstinget, som har været med til at henvise disse Spørgsmaal til det kirkelige Udvalg, har et vist Krav paa at faa Begrundelse for denne Taktik, og jeg haaber, at den ærede Ordfører vil give os en saadan Begrundelse.

S. Rasmussen: Den Betænkning, der er afgivet af det kirkelige Udvalg, er jo afgivet af et Flertal og et Mindretal. Fra vor Side havde vi egentlig ikke ønsket, at hele dette Spørgsmaal blev henvist til det kirkelige Udvalg, og vi troede ikke, det vilde gaa saaledes, saa for saa vidt har vi egentlig ingen Del i, at det er sket. Men paa den anden Side maa jeg sige, at naar det nu er sket — og ogsaa skete med vore Stemmer —, vil dog vist ingen bestride, selv om der maaske kan være Uenighed om mange Ting i den Betænkning, der er afgivet, at den har skaffet betydelig Klarhed over en hel Del af de Sager, som denne Forespørgsel drejer sig om.

Jeg tror, man tør sige, at det hverken fra Flertallets eller fra Mindretallets Side i det kirkelige Udvalg var Mening, at vi paa en Maade skulde være Dommer over den forhenværende og den nuværende Kirkeministers Handlinger; men gennem den Udredning, der foreligger, og som er foretaget saa redeligt og saa godt, som det har været muligt, er der oplyst Forhold, hvor vi synes, der er handlet forkert, og det er det, vi har sagt i vor Betænkning: at i de og de Forhold, som nu er blevet belyst her i Dag, mener vi ikke, der er handlet rigtigt.

Jeg siger næppe for meget, naar jeg udtaler, at man, dengang det kirkepolitiske Udvalg blev nedsat med vore og Socialdemokratiets Stemmer, var enig om, at der, medens dette Udvalg arbejdede — ingen havde vel tænkt sig, at det skulde sidde i 9 Aar; jeg ved ikke, om vi kan sidde 9 Aar til; jeg haaber det ikke —, skulde være Borgfred, som det hedder, det vil sige, at kirkelige Spørgsmaal af større og vel ogsaa af mindre Betydning ikke skulde komme frem i den Tid, men eventuelt skulde forelægges

det kirkelige Udvalg til Udtalelse. Her synes Ministeren mig at have begaaet en Fejl. Jeg mener, at det havde været det naturligste, om man, inden de Dispositioner, der her er Tale om, blev truffet, med eller uden Hjemmel, havde forelagt Sagerne for det kirkelige Udvalg. Det er sagt fra anden Side, at Kirkemidlerne er i Behold. Den ærede Ordfører for Forespørgerne har imidlertid paavist, at dette ikke er rigtigt. Vi fra vor Side har Gang paa Gang baade i det kirkelige Udvalg og her i Rigsdagen, baade i Folketinget og i Landstinget, gjort os til Talsmænd for, at Grundlovens § 3 maatte respekteres, saa at Staten understøttede Kirken. Men ingen kan nægte, at det i enkelte Tilfælde har været Kirken, som har understøttet Staten paa Omraader, hvor vi mener, Staten havde en Pligt. Naar vi har kritiseret de Dispositioner, der er truffet af den afgaaede Kirkeminister, er det derfor ud fra den Betragtning, at vi finder det urigtigt, at disse Dispositioner er truffet, uden at Sagen forud har været forelagt det kirkelige Udvalg, og dernæst fordi man ved disse Dispositioner har forringet Kirkemidlerne, som i Forvejen er saa stærkt forringede, at Staten burde gøre noget for, at de i hvert Tilfælde kunde komme til at virke bedre, end de har gjort. Jeg indrømmer med Hensyn til de 3½ Mill. Kr., der har været Tale om, at Udskrivningen ikke har været tilstrækkelig; men jeg er fuldstændig enig i de Udtalelser, som den ærede Ordfører for Forespørgerne har fremsat herom.

Om de 500 000 Kr. af Tiendemidlerne er det nys blevet sagt, at her havde Venstre sit Ansvar; men vi fra vor Side har baade i Folketing og i Landsting stemt imod, og vi synes, det er urigtigt, som der er gaaet frem paa dette Punkt.

De Penge, der er brugt til sønderjyske Kirker, mener vi heller ikke er anvendt til det Formaal, de var givet til. Men det Forhold var fremme i Folketinget for en Tid siden, og at den højtærede Minister nu vender tilbage til at give 40 000 Kr. her, kan ikke andet end glæde mig.

Med Hensyn til Bedømmelsen af de Dispositioner, der er foretaget, kan jeg i det store og hele slutte mig til, hvad der er anført af den ærede Ordfører for Forespørgerne. Jeg vil gerne understrege, at vi vilde have sat stor Pris paa, om den højtærede Kirkeminister vilde have sagt i Dag, at han ogsaa i Fremtiden vilde følge den gamle Fremgangsmaade, at der paa de aarlige Finanslove blev stillet Beløb